Béres Attila

# *Októberi találkozás*

Október volt, súlyos felhők lógtak a háztetőkre. Egy furcsa görbe utcán járt kigombolt ballonkabátban, a pergő vakolat a gyerekkort idézte vagy még régebbi időket. Valami címet keresett hivatalos ügyben, és két megállóval később szállt le, most csodálkozva nézte a várost, amelyben születése óta él. Már tavasz óta gyakran gondolt rá, hogy ki kellene mennie a temetőbe, a sírhoz, amelyben szerettei nyugszanak.

Reggel borotválkozás közben megvágta magát, olyan mélyen, hogy muszáj volt leragasztani. A seb húzódott a tapasz alatt, és ez eszébe juttatta, hogy milyen nehezen viseli el mostanában a reggeleket. Amikor szembe kell néznie az arccal, amely egyre kevésbé hasonlít arra, akit olyan régóta és meghitten önmagaként ismer.

Ez az újabb arc puhul, reggelre mindig törődött, ráncok, idegen gödrök és duzzanatok telepednek rá az éjszaka folyamán. Ezért gyorsan borotvakrémet ken magára, és kapkodva pamacsolni kezd. Amikor pedig a fehér hab belepte már az arcot, a hab felett apja szeme néz rá vissza a tükörből.

A görbe utca egy kis térre futott ki, lekopott cégtáblák, szabó, órás, rádiós. Mindhárom bolt kirakatában több éves por, az ajtókon rács. Minden szakmába vágó javítást vállalok. Az ipar szünetel. Kész munkák átvehetők a földszint kettőben, csak nappal!!! – Micsoda forgalom lehetett itt.

A bezárt üzletek mellett egy étkezdét talált. Kihajtott ajtajára krétával felírva a napi étlap. Még soha nem evett kifőzdében. Házasember otthon eszik, nagy ritkán vendéglőben. Továbbá kételkedett az ilyen helyek tisztaságában. De nyolc éve, anyja halála óta nem evett székelykáposztát. Kockás viaszosvászon terítők, recsegő szék, és a pult mögött félvak öregasszony foltos kötényben. Majdnem visszafordult, de aztán mégsem.

Étteremben soha nem kapna székelykáposztát, levesesen, sok hússal, kenyérrel, mélytányérból, kanállal. Amikor kanalazás közben felnézett egy pillanatra, a félvak öregasszony ott ült a pult túloldalán, éppen szemben vele, egy darab kenyeret rágcsált lassan, és azt kérdezte, ne melegítsem meg mégis inkább egy kicsit? Ő a fejét rázta, pedig a káposzta már tényleg kihűlt, de kenyeret harapott hozzá, és nem hagyott a tányérban maradékot.

Az apja is a húst szerette. Úgy halt meg, büszkén, az elfekvőben összeszorította fogatlan száját a pépek és kásák elől. Egyszer vitt neki húst, de az

öreg fogsora elkeveredett valahogy. Úgyis csak felsebezné vele az ínyét. Amikor még beszélgettek, megkérdezte tőle: Mért nem eszel? Mert itt tejjel főznek. Mért hagytad, hogy kivegyék a fogadat? Megy össze a fejem, hozz egy új fogsort legközelebb. Egy kisebbet.

Ő van legfölül, urnában. Volt élő gyermeke, de végül is egy magatehetetlen embert nem tud otthon ápolni az, aki tíz órákat dolgozik, és nincs annyi pénze, hogy megvásárolja a gondozást. Ki tudja, én hol végzem és hogyan. Lehet, hogy magam is elfekvőbe kerülök, beesett szájjal, fogatlanul, naphosszat a plafont nézve. Várva, hogy jön egy látogató, egy ápoló vagy egy betegtárs vagy valami. A végét az ember nem ismerheti, ha ismerné, milyen rettenetes volna az a felesleges igyekezet, amivel megpróbálná elkerülni.

Volt a bátyjáról egy fénykép, hajó orrában áll, a zászlórúdba kapaszkodik, leng a zászló, a fiatal, egyenruhás férfi mosolyogva előre mutat. Akkoriban három szerelmes nő is várta, hogy őnála találja meg a végső kikötőt. A bátyja szerencsétlenül és nyomorultul halt meg, magányosan és vérben egy lakótelepi egyszobás lakás betonfalai között, az ereit nyiszálta fel, de esendő volt és erőtlen hozzá, a nyomokból ítélve tökéletlen munkája nagy szenvedést hozott rá, halála nem váltotta meg kiürült életét és a családja, főleg anyja elleni vétkeit. Ő van középen, egyszerű, dísztelen urnában.

Amikor őt temették, a sírköves segédje, kinek kötelessége volt a már meglévő sírkőbe bevésni és arannyal ráfesteni az elhunyt nevét, az a fiatalember felelőtlenül napokra berúgott valahol. Így percekkel a temetés előtt derült ki, hogy ott áll még a sírkő kifordítva, mint a halott utolsó tréfája, vagy valami kegyetlen, pogány szertartás emléke, rejtélyes dolmen, üzenet, őscsillagászati kellék, kultikus kő, sátáni oltár, egy szerencsétlen, kifordult lélek utólagos hitvallása az ördögnek.

Zengett a temetőiroda, az ijedt, hivatásából fakadóan hajlongó és suttogó asszony, a temető vezetőnője mindent megigért, a sírkövet azonnal visszafordítják, a felirat holnapra kész lesz, senkinek nem érdeke a botrány. A temetésen kevesen voltak, öten mindössze. Furcsa látvány egy pap, az örökkévalóság katonája, amikor az óráját nézi a temetőben. A szertartás után a bátyja volt főnöke, aki eljött és egy marék földet szórt a gödörbe helyezett urnára, bizonyos leltárba vett munkaruhák után érdeklődött diszkréten, ugye megérti. Hogyne, mondta ő, megértem, dehát egy hétig feküdt ott a bezárt lakásban augusztusban, minden ruhaneműt el kellett vitetni. Persze, de a leltár. Igen, hát bízzunk istenben, az lesz a legjobb.

Legalul pedig, koporsóban, az anyja, akit szeretett, aki szívbeteg volt, aki először ment el. Vele napokig bolyongott a hullaszállító – mivel nem tudták eldönteni, hogy legyen-e törvényszéki boncolás vagy sem, egyik intézetben sem fogadták be, mert a halotti bizonyítvány rubrikáiban járatlan körzeti orvos bizonyos rovatokat ötletszerűen töltött ki. A temetésen anyjának húga sikoltozva sírt, kishíján megakasztva a szertartást. Lehet-e elrendelést gondolni a dolgok földi menetébe?

Hirtelen elhatározással, hivatalos dolgát hanyagolva, most rögtön elindult a temetőbe, másképp sose jut el, gondolta. Háromszor kellett átszállni, és utazás közben azt fontolgatta, vegyen-e virágot és milyet, végül nem vett, hanem majd előbb rendberakja a sírt.

A sírkő megkopott, nedves falevél és a szél koszos hordaléka lepte a fedlapot, a virágtartót széttörték korábbi téli fagyok, a felirat aranyszíne a testvér nevéből kipergett, csakúgy mint személye a hajdani cimborák emlékezetéből. A gaz combig ért, puszta kézzel esett neki, de a szívós, vad növényzet ellenállt. Amit lehetett, gyökerestül tépkedett ki, a nagyobbakat azonban hiába cibálta, beleizzadt a hiábavaló küszködésbe, mégis dühödten folytatta, guggolva aztán megint hajlongva, mígnem egyszerre csak valami nedves, sikamlós, undorító dolgot markolt meg, ami nyálkásan szétmálott az ujjai között. Fekete gombák fürtjei nőttek ki a földből és húzódtak meg a fű tövében. Ezekbe markolt bele, dehát micsoda gomba ez, ilyet még nem is látott, bűzlött tőle a keze, ez valami üzenet? Szemrehányás? Az anyjáé? Akit nem tudott kimenteni bátyja átkos természetének zsarnoksága alól? A testvér gyűlöletének virága? Vagy apja áll bosszút az elfekvőbeli tejes pépekért? Vagy micsoda erők figyelmeztetik így az élők kötelességére?

A csaphoz rohant, hosszan sikálta a kezét a durván fröcskölő hideg víz alatt, de a gomba szagától nem szabadult meg. Végre pár lépéssel arrébb egy vékony nyárfa szúrós törzsébe kapaszkodva, az elfáradt virágok és rozsdás vázú koszorúmaradványok romló kupaca mellett görcsösen hányni kezdett. Dehát miért, miért nem nyugszanak békében, gondolta kétségbeesve, hiszen szerettem őket.